

PEST, APRIL 25.

17. szám.

I. FÉLÉV. 1861.

Megjelenik e lap hetenkint egyszer: esütörtökön. Előfizetési díj: helyben félévre 1 frt 31 kr., s egész évre 2 frt 62 kr. a. ért.; vidékre postán félévre 1 frt 66 kr., s egész évre 3 frt 32 kr. a. ért. Az előfizetési pénzek a Szent-István-Társulat ügynöki hivatalába (Lipót-utca, 8. sz.) bérmentesen, a lap szerkesztését illető levelek pedig a „Katholikus Néplap” szerkesztőségéhez (Pest, Zöldfa-utca, 14. sz.) intézendők.

Szent Benedek.

Elmélkedésül a három evangéliumi tanács fölött.

Nem kételkedem, hogy e lapok tisztelt olvasói között többen találhatnak olyanok, kik szent Benedeknek, hitünk terjesztői ösatyjának életéből valamit olvastak, vagy, mint szorgalmatos templomlátogatók, valamit hallottak. De más részről meg vagyok győződve arról is, hogy többen, kik a benedézés világtól távol esnek, e jeles szentről csak eme régi magyar közmondást tudják: „Benedek zsákkal hozza a meleget.” Ugy hiszem e magyaros, de hithideg korunkban nem teszek rossz szolgálatot, ha az ifjabbak, vagy némely járatlanabbak kedvéért sz. Benedek életét csak röviden érintem is.

Szent Benedek Olaszhon Nursia nevű városában gazdag nemes szülöktől származott Kr. után 480-ik esztendőben. Szülői, mint birtokos nemes polgárok, az ifjut a tudományok minden nemére tanították, őt világi fényes hivatalra szánván. Tanulta is az ifju egy ideig e tudományokat. De mennél inkább előre haladott a világi bölcsességben, annál inkább átlátta, hogy „hiúságok hiúsága, s minden hiúság az ég alatt, az Isten szeretetén kívül” (J. Sirák. 1, 2.). Látta ő a világ esábitó ingereit, melyek ellen bár küzdött magában, de ismervén az emberi gyarlóságot, átlátá, hogyha a szalma a tüzre tétetik, esztelenség volna kívánni, hogy meg ne gyuladjon. Hódolt ama különös isteni sugallatnak, mely lelkébe nyomá az evangélium szavait: „Minden, a ki elhagyja házáat, testvéreit, atyját, vagy anyját, vagy fiát, vagy szántóföldjét az én nevemért, száz annyit vesz és az örök életet bírja.” Ő ezen evangéliumi tanácsot követve, már 15 éves korában lemondott a világról és a subiakói barlangban vonta meg magát; ajtatos elmélkedésekkel foglalkozott, önkénytes szegénységet és nélkülözéseket türt, örök tisztaságot fogadott. S midőn egy alkalommal a gonosz szellemtől a testi kívánságokra ingerelték, tövis és csalány közt testét addig sanyargatá, míg nem vére lecsillapodék. Azonban, bármint rejtegette is

magát a világ előtt, „szentségének hirtől világot fényelt, s áthatá gyorsan széles e világot hirtől nevének.” Ott hagyá barlangját s csakhamar 12 kolostort állított; hová szent életű férfiakat gyűjtött, kik Istent éjjel és nappal kérnék ne csak magukért, hanem azokért is, kik világi gondokba merülvők s világi ügyekkel foglalkoznak. E férfiaknak szent törvényeket szabott, melyeknek pontjait ő maga legpontosabban betöltötte. Mely szabályoknak rövid foglalata szent Pál eme szavaira van építve: „Az engedelmség több, mint az áldozat” (Kor. I. 1. 22.). Valamint ő maga engedelmes volt Istennek, úgy akará, hogy Istenért engedelmeskedjenek az általa szabott törvényeknek. Így teljesít sz. Benedek az evangéliumi tanács három pontját, melyek e következők: a) szabad akaratból való szegénység; b) örökkévaló tisztaság; c) tökéletes engedelmség.

Kedves olvasó! minden ember remetévé, szerzetessé nem lehet; de miután Üdvözítőnk a tőle kérdező ifjunak: „Mit cselekedjem, miután mindezeket megtartottam, mi híjjával vagyok még?” (Mát. 19, 20.) az evangéliumi tanácsot adta, maga pedig nyilván parancsolta: „Legyetek tökéletesek, mint a ti mennyei Atyátok tökéletes” (Mát. 5.), ezen tanács parancsolatul is szolgál. — Kisértsük meg tehát az evangéliumi tanácsot minden emberre alkalmazni, és ebből valamit hasznunkra fordítani.

Kinek hol a kincse, ott annak szíve, esze, mindene. Boldog az, ki a földi kincseket úgy tudja tekinteni, mint eszközt az örökkévalóknak megszerzésére; boldog, ki ezeket megtudja vetni, vagy úgy használni, hogy czéljoknak megfelelőjenek. De legboldogabb, a ki az írás eme szavait tartja: „Meglevén, mit együnk, és a mivel takaroznunk, ezzel elégedjünk meg” (sz. Pál Tim. I. 1. 6, 8.). Dicső szent Benedek ezt mind idején átlátta. Ő fényes vagyonnak volt örököse; előtte állott a kaczér Romának minden öröme, a fényes hivatal, dicsőség, mihez igen könnyen juthatott volna. De egyszersmind azt is átlátta, hogy az embernek csak egy lelke legyen, mit pénzen megvásárolni nem lehet, sőt a pénz és kényelem mellett könnyen elveszthet: ezt idején-korán ipar-

kodott megvetni, mielőtt szive egészen hozzá tapadott volna. Ő atyai örökségét eltékozolhatta, úgy gondolkodván, mint a világ némely fiai; vagy mint a tékozló fiu, kiesikarható atyjától örökségét, s elmenvén messze utra, eldorbézolhatta volna, s miután nem vala lelkének, hová lennie, ráért volna akkor is elbujdosni és vadállat módjára magát valamely üregben meghuzni. De ő ezt nem tette; választotta az önkénytes szegénységet, szokatta testét a nélkülözésekhez addig, míg gazdag lehetett, példát adván ez által az utókornak: miszerint jobb, ha az ember maga-magát önkényt fosztja meg attól, a mivel bír, mint ha gondtalanul pazarolva, lelkének kárára fordítja a földi javakat, és a nélkülözés napjaiban a szükséghez még a lelkismeret furdalása is járul. Példát adott egyszersmind azoknak, kik szegény szülőktől származván, nélkülözések közt születtek, nélkülözések közt növekedtek, nélkülözések közt éltek és haltak is meg, miszerint nem kívántatik sem a megelégedéshez, sem az élet fontartásához az, hogy mindenkor terített asztalhoz üljünk, többféle étkekkel töltekezzünk; hanem, ha a szükség úgy hozza magával, nélkülözni is tudjunk. Mert az emberi elme elég találékony arra, hogy a természet szükségéit bármily esekéllyel is kielégítse.

Tisztelt olvasóm! hogy ti az evangéliumi tanácsnak első részét betöltésétek, úgy hiszem, nem szükséges magatokat akár a zárdák komor falai közé, akár a barlangok üregeibe zárnotok. Ezt, a világban élve is, igen könnyen, sőt könnyebben tehetitek, mint maga sz. Benedek tette; mivel roppant örökségekről nem kell lemondanotok, mert nines. Ti nem vagytok kitéve ama veszélynek, miről az irás mondja: „Könnyebb a tevének átbujni a tífokán, hogysen a gazdagnak mennyekországába jutni“ (Mát. 19, 24.). Fordítsátok tehát ezen előnyt hasznatokra. Ne kívánjatok többet, mint a mivel bírtok; és meglátjátok, hogy nyugodtak, hogy boldogok fogtok lenni. Az embereknél nem is annyira az inség, mint az irigység okozza a szegénységet. Már hogyan is lehetne szegénynek mondani az olyan embert, kit Isten ép kéz-lábbal megajándékozott; ki testi és lelki erejét használva, képes naponkint akkora darab kenyeret megszerezni, mivel magát és övét az enyészettől megmentheti? Nem szegény még a koldus sem. Mert hála az ég Urának! nem halt ki annyira a felebaráti szeretet az emberek szívéből, hogy ember embertársát éhen hagyta volna meghalni. De ha még az emberi s felebaráti szeretet példái ritkulnának is, még akkor sem vagyunk mi szegény, elhagyatott árvák. Mert van nekünk menyekben egy közös Atyánk, kinek gondja van mindnyájunkra: ki az égi madarakat táplálja, a föld liliomait ruházza; ki Dánielt, Habakukot, sz. Benedeket holló által a barlangban fölkerestette és eledellel ellátta; ki a tökéletesbülésre törekvő evangéliumi ifjunak ezt tanácsolta: „Ha tökéletes akarsz lenni, menj, add el, a mid van, és jer, kövess engem“ (Mát. 19, 21.). Ugy van; ne ragaszkodjunk szerfölött a földiekhez, hanem kövessük Jézust, ki szegénységben született, szegénységben növekedett és szegénységben, még pedig kinok közt is halt meg. Hiszen hogy szegény volt, önmagáról megvallotta, mondván: „A rókáknak megvannak barlangjaik, és az ember fiának nines, hova fejét lehajtaná“ (Mát. 8, 20.). Imádkozzál és dolgozzál: az Isten minden jót ad. Benedek is

imádkozott és dolgozott, az Isten munkájának sikert is adott.

Ha a testi épség- és erősségnek fontartására a tisztaság oly szükséges, mint a mindennapi kenyér; ha tapasztalás szerint a betegségeknek nagy része a rendetlen töltekezés- és tisztatlanságból származik: mennyivel szükségesebb a léleknek, ez egyetlen, legdrágább kincsünknek tisztán tartása? Azért mondja az irás: „Boldogok a tiszta szívűek, mert ők látják az Istent“ (Mát. 5, 8.). De a szív tisztaságát mi fertőzteti meg inkább, mint a szemeknek kívánsága, a testnek kívánsága? Ezek ama veszedelmes szirtek, miken legelőbb hajótörést szenved ártatlanságunk. Azért az evangéliumi tanácsok közt a tökéletességre szükségesnek állittatik a t i s z t a s á g, még pedig az örökkévaló tisztaság, vagyis az élet testi gyönyöreiről való örök lemondás. Az Isten, midőn e mindenséget alkotá, a szaporodás ösztönét beleöntötte minden állatba; sőt Isten szava volt ez: „Növekedjetek és szaporodjatek és töltséte el az egész földet“ (Mózes I. k. 22.). Ábrahám, Izák, Jákob ösztályk áldásaiban is befoglaltatott ez ígérlet: „Magsokasítom nemzetségedet a tenger fővenyei felett“ (Mózes I. k.). Sőt az ó-szövetségben Isten átkának és gyalázatnak tartatott a magtalanság; valamint Isten Dávid nejét is magtalansággal büntette azért, mert a frigy szekrénye előtt tánczólo férjét kinevette. Szent ezen érzet és Isten ajándoka minden teremtményben. — De valamint vannak szükséges eszközeink, melyeknek kellő alkalmazása legnagyobb hasznót hajtja; ellenben ha azokkal visszaélünk nagyobb károkat is okozunk — így szükséges eszköz a kés, de ha azt felebarátunk életének kioltására, vagy magunk meggyilkolására használjuk, bünt követünk el; azért remegünk, ha ezt ártatlan kisedeknek, vagy bősziült embereknek kezében látjuk, s ohajtjuk, bár az ilyen eszköz soha föl ne találtatott volna — épen így vagyunk a szaporodási ösztönrel, mely hamar bujasággá, testet és lelkét öldöklő bünné fajul.

De talán már nagyon is eltértem kitzított tárgyamtól. Isten nem parancsolja az örök szüzeséget; de igen is tanácsolja, mint a tökéletesség hathatós eszközét. — Sz. Benedek ezen eszközt választotta Isten országának elnyerésére. A mi célunk, hogy egykor az angyalokhoz legyünk hasonlók mennyben, „hol sem nem házasodnak, sem férjhez nem mennek.“ — Ő eloltá testi kívánságait az által, hogy tövis és csalány közt sanyargatta magát mindaddig, míg a testnek kísértete őt el nem hagyá. Boldog az, ki e tökéletességet már itt a földön megközelitheti! Azonban, kedves olvasó, nem kívántatik az, hogy tisztaságának megőrzésére magát minden ember kolostorba temesse; mert Isten rendelte a szent házasságot. Maga sz. Pál azt mondja: „Jobb megházasodni, mint égni“ (Kor. I. 1. 7, 9.). De a házasságban is meg lehet, sőt meg is kell tartani a tisztaságot. Mert ugyanazon sz. Pál mondja: „Kiknek feleségeik vannak, éljenek úgy, mint a kiknek ninesen“ (Kor. I. 1. 7, 29.), azaz: tegyék félre a szerfölötti állatiaságot, a szemtelenséget, tartsák szem előtt mindenkor a szemérmességet. Isten teremtette a bort azért, hogy az ember megigya; mégis tiltja a részegséget, pedig ez a bortól származik. Isten teremtette a férfit és nőt; mégis tiltja a bujaságot. Órizze meg az ifju szeméit a rosz kívánságoktól. „For-

dítsd el szemeimet, nehogy lássák a hiúságot“ (Zsolt. 118.), mint az írás mondja. Órizz meg a hajdon szüzi szemérmességét, tartsa meg az ártatlanságnak mindig viritó rózsáit: bár a világban forgolódik, az' evangéliumi tanácsnak nagy részét betöltötte. Helyezze szemei elé az özvegy sz. Erzsébetnek és más szent özvegyeknek példáját; alakítson lakából kis kápolnát, melyben ha aranyámás képek nem függenek is, de az ajtatos imák és fohászok munka közben az égbe szállanak: és az evangéliumi tanács egy részét betöltötte. Ime, a világban is lehetünk mi szerzetesek, szüzek és apácák, habár nem egészen tökéletesen is; de tegyünk meg magunk annyit, a mennyi körülményeinktől kitelik, a többit kipótolják helyettünk imádságaikkal és önsanyargatásaikkal szent Benedek, Skolastika és a többi remeték, szüzek és szent asszonyok. — Mik fővannak, azokat keressük, nem a mik a földön.

Ama szent férfiak, kik lemondva a világ zajáról, valamely zárdában vonták meg magukat, mindenkor Üdvözítőnk példáját tartották szem előtt, ki magáról mondá: „hogy nem jött szolgálatni, hanem szolgálni“ (Mát. 20, 28.). Ezek egyedül Istennek és embertársaiknak ohajtották szolgálatukat följánlani. Már pedig tudjuk, hogy a szolgánál, ha azt jónak mondani akarjuk, első az engedelmisség. „Az engedelmisség több, mint az áldozat“; — „Jákob engedelmeskedett Istennek és igaznak találtatott.“ — Sz. Benedek az ő szerzetes szabályainak alapjául állította a huza-vona nélküli engedelmisséget. Valamint ő maga engedelmes volt az isteni sugallatnak, mely őt elsőbb a világ szeme elől a barlangba rejtette, később a világosságra parancsolta, hogy szerezzon maga mellé oly férfiakat, kik Istennek szolgálva, az embereknek is használjanak részint oktatás, részint kézimunka által: ezeknek is főkötelességökké tette az engedelmisséget. Nagy erény az engedelmisség, de épen azért nagy annak jutalma is.

De vigyázzunk mégis, miben legyünk engedelmesek? Mert sz. Pál azt mondja: „Okszerű legyen a ti engedelmisségetek“ (Rom. 12, 1.). Engedjünk tehát szívünk jobb sugallatának, mely azt mondja: cselekedjél jót; de álljunk ellent a gonosz kívánságnak, mely mindenkor a tilosra hajlik. Engedelmeskedjünk Isten parancsolatjának, mert ez üdvünkre czélez; de álljunk ellent a rossz szellem irszelkedéseinek, mely mindenkor kárunkat akarja. Mi is lenne a világból engedelmisség nélkül? Már a világ rendszere úgy van alkotva, hogy egyik a másiktól függjön, egyik a másikat kormányozza; kormányozni pedig engedelmisség nélkül nem lehet. Mindenkinek ki van szabva a maga hatásköre. Egyik tartozik parancsolni, a másik engedelmeskedni; de azért mindnyájan szolgálak vagyunk, egy urat szolgálunk, t. i. az Istent. Midőn tehát egymásnak engedelmeskedünk: ezen közös Urnak tesszük a szolgálatot, kinek királyok és fejedelmek, a nap, hold és csillagok, az ég madarai és a tenger halai alávetvék.

Igaz, hogy nehéz az engedelmisség, mert a kevélység szelleme mindnyájunkba befurta magát. Igaz, hogy nehéz megtenni azt, mit hozzánk hasonló embertársunk parancsol, ki épen olyan agyagból teremtett, mint mi, épen oly gyarló asszonytól született, mint mi. De elkerülhetetlenül szükséges mégis. Mert mi lenne tulajdon

magunkból? ha a láb azt mondaná a fejnek: én téged nem hordozlak, velem együtt fogsz elhalni, keress magadnak más szolgát; ha a kéz azt mondaná a gyomornak: én reád nem keresek, nem fárasztom magamat, nálad nélkül is megélek; a gyomor viszont felmondana a szolgálatot; a száj szívesen szolgálna mind a kéznek, mind a lábnak, mind a gyomornak; de miután egyik megszünt engedelmeskedni, el kell veszni mindannyioknak.

Ezen példázat áll az egész világra, a szerzetes társaságokra, áll a fényes palotákra úgy, mint az alacsony kunyókban tengődő rongyos családokra. Azért emelte ki sz. Benedek szabályában leginkább; azért említé Isten az evangéliumi tanácsok közt mint a tökéletesség egyik fokát, hogy ezt szemmel tartsuk. Minden család tekintse házáat úgy, mint ha szent Benedek szabálya alatt élne; s habár házáat tornyok nem ékesítik, a szent egyetértés fog ott honolni. Szoktassa a családfő gyermekeit idején-korán engedelmisségre, pedig halogatás nélküli engedelmisségre; de eszén legyen, hogy olyat parancsoljon, mi az ő egész háznépének hasznára és üdvére váljék. Győzze meg erről minden hozzá tartozóit; de tulajdon példájával is mutassa meg, miszerint kell engedelmeskednünk, midőn törvényes előljáróinktól közös kötelességünk teljesítésére felszólíttatunk. Szoktassuk a gyermekeket már kiskorukban ezen gondolathoz, hogy az ember nem pusztán önmagáért, hanem Istenért, hazáért és felebarátjáért is van teremtve: és ekkor nem fognak oly szívrepesztő fájdalomra esni sem maguknak, sem szülőiknek, ha az életben, eme közös kolostorban, oly életpályát kénytelenek választani, mihez semmi kedvök nincsen. Nagy szüksége van minden családátjának szent Benedek szabálya eme pontjára, az engedelmisségre. Megvirrad gyermeke fölött a huszadik tavasz, felszólíttatik a fegyverviselésre, szívszakadva vál meg a szülői háztól. Mily boldog ekkor, ha kis korától fogva tanulta az engedelmisséget! Mily boldogok a szülők, ha megtanultak az Istennek, eme közös Urnak akaratán megnyugodni!

Oh vegyünk szívünkre az evangéliumi tanácsnak mind a három, de leginkább ez utolsó pontját, mely ajánlja az engedelmisséget!... Hajoljunk meg önkénynt Isten akarata előtt; hisz a szentírás, e közös kincsünk mondja: „Nincs hatalom, hanem csak Istentől, s a melyek vannak, az Istentől rendeltetvék.“ Ha az evangéliumi tanácsot követő Benedekkel türünk, vele meg is dicsőítettünk.

B á d y I z i d o r.

Májushó elsejére.

Elszállt a tél, zöld ismét a berek,
S a zöld berkekben csattogány zeneg;
A csattogány zeng szépen, kedvesen:
De ah miért? ki mondja meg nekem!

Csevegve fut bérczokról a patak,
Partján nefelejtsek viritanak,
Foly a patak andán — szeliden:
De ah miért? ki mondja meg nekem!

Zöld réteken virágot gyűjt a lány,
Szelid mosoly lebeg kis ajakán;
Virágot gyűjt dalolgat kedvesen:
De ah miért? ki mondja meg nekem!

A csattogány mért zeng s csörg a patak?
Partján virágok mért viritanak?
Kinek fűz koszorút a réteken
A lányka? ah ki mondja meg nekem!...

Téged dicsér a visszajött madár,
Téged virág s a zengő esermelyár,
Neked fűz koszorút a kis leány,
Hazám Védasszonya — szűz szent Anyám!...
A p o s t o l A l a j o s.

Agárdi lombok.

Regék Danisztól.

XI.

Az arany kanna.

Magyarország hajdani fővárosában, Székesfehérvárott, lakott egykor egy magyar király az Árpádok véreből. Ki már ugyan keresztény levén, igen zaklatta a város népét azért, mert sokan még a pogányság éjszakájában vakoskodván, a keresztény vallásra térni nem akartak. Egykor tehát föllázadt a város népe a király ellen, és akarák őt megölni. A király tanácsosai pedig szólának a királyhoz, mondván:

— Uram király! büntesd meg ezt a gonosz népet; vájassd ki a szemöket, tedd rájuk a lánczokat, vesd börtönbe őket.

És felelvén nekik a király, mondá:

— Nem lehet megbüntetni e népet. Ha szemöket kivájom, vak leszek; mert a népnek bölcsesége a királynak szeme fénye. Ha lánczra verem őket, szegény leszek; mert a munkások szabad keze keresi a király kincsét. Ha börtönbe vetem őket, rab leszek; mert nem lesz, ki érettem harezoljon.

Jövének ismét új hírnökök és mondának:

— Uram király! rejtse el magadat és minket, mert elveszünk a nép dühétől.

És mondá a király:

— Nem lehet elrejtteni magát a királynak; mert a király jelenléte megörvendezteti a népet, és a király szavának kegyessége megszelidíti a szívek haragját.

Ekkor kitekinté az ablakon a király, és látá tolongani a népet a palota felé, és hallá zudulni a boszuállás vad moráját. látá villogni a kardokat, és lengeni a magasban a fölkelőknek büszke lobogóit. A tanácsosok elhalványulának, a király pedig ekkor mondá:

— Hozzatok egy nagy arany kannát, és egy arany poharat!

És hozának neki azonnal; és megtölté a király a nagy arany kannát borának legjobbikkával, s tön bele illatos fűszereket. És hivatá a püspököt, Gellértet, hogy áldaná és szentelné meg a bort az arany kannában. A püspök megáldá és megszentelé a bort; és a bor magától forrni kezdett, s gőzében kellemes jó illat tölté el a palotát. A király ekkor fölnyitá ruháját, és egy hegyes törrel sebet nyitá tulajdon oldalában szíve körül, s megfesté szíve vérenek eseppeivel a bort az arany kannában. Fogta pedig a király az arany kannát, a püspöknek és tanácsosoknak kíséretében lement a lázongó nép közé. Tekintvén pedig a népnek arczára, látá, hogy

Arcaikon vészmozgásnak,

S kétes, ingó támadásnak
Vad haragja dul. —

Azért, látván ezt a király, kiálta a népnek, mondván:

„Én nemzetem, magyar népem!
Te ellened mit vétettem? —
Nyujtom ime nektek,
Ha meg nem vetnétek,
Nevében az égnek
Poharát a békeségnek!“...

És töltött a király az arany pohárba, kinálá őket egyenkint, hogy innának; és ittak belőle mindnyájan, és a kik ittak, kibékültek. Ittak pedig belőle tiz ezren; és a bor a kannában sem meg nem fogyatkozott, sem melege meg nem szűnt, sem illatát el nem veszítette. És csodálkozának mindnyájan, s kezét fogván a királylyal, áttérének a keresztény hitre. Ettől fogva, mikor ünnepet tartának a magyar urak, mindenkor forralának piros bort, és tevének bele illatos fűszerszámokat, és nevezék püspökbornak. Mikor innának belőle, összekocinták a ragyogó billikomokat, és kiálták: „Éljen a Krisztus! Éljen a király!“

* * *
Ez a föllázadt város titeket példáz, keresztény házigazdák és háziasszonyok, kik magatok között békétlenségben élvén, örökösen gyűlölködtök és kárhokodtok. Azért a ti házatokban nem virágzik a földi boldogságnak, sem a keresztény erénynek szép virága. Mivel egymást nem szeretitek, hanem gyűlölitek, azért egymással a házi boldogság előmozdításáról nem értekeztek; tanácsot egymástól nem kértek, sem nem adtok; egymást a munkában nem segítitek, a rátok háramlott munkát vidámon, jól és jó sikerrel nem végzitek, mert a munka után, bármily nehéz volt is az, jó szót, édes pillanatot s meglegedési nyilatkozatot nem várhattok. Egészségtek nincs, vagy nem állandó; sápadtak vagytok, mint a halál; mert minden bővelkedés daczára nincs közöttetek meglegedés, mivel ninesen szívetekben egymás iránt szeretet; mivel egyetlen falat, mit elnyeltek, jóízű nem esik; s mivel lenyugvástok zavaros, aluvástok nyugtalan, álmotok szomorú, ébredésteik háborúság. Fiaitok erkölestelenek, mert örökös perpatvart hallanak a házban; csavargók lesznek és bujdosnak folytonosan, csak hogy ne hallják gyűlölködésük vad láróját, melytől nem nyughatnak a jó szomszédok, s melynek csodájára kiáll az egész utca. Fiaitok templomba sem járnak, mert ti sem mérészeltek oda menni, tudván, hogy a templom imádságnak háza; s míg az imádság a szívnek és elmének az Istenhez való fölemelése, addig a ti szíveteket és elméteket a harag és a gyűlölség a földre nyomja, A ti házatokban még a szegény eseléd sem boldog. Mikor a szolga elvégzi a szántást, mikor alkonyatkor leteszi a kapát: mélyet sohajt, sajnálja, hogy a nap elmúlt, hogy haza kell menni. Mert tudja, hogy a házban ismét gyűlölködést, perpatvart s káromkodást hall; jó szót, szives bánást senkitől nem vár; többnyire éhen marad. Mert ha hijják is estebédre, nem ül az asztalhoz, hanem barmaihoz veszi magát, s felülvén a jászolyfára, így elmélkedik magában: „Jobb éhezni békeségben, mint jóllakni háborúságban és gyűlölségben.“

Ilyen élet által fel vagytok lázulva Krisztus ellen,

a király ellen; mert az említett magyar király példázza
édes Megváltónkat, ki föltámadása után tanítványainak
megjelent, és Tamásnak megmutatta oldalának szent se-
bét, és köszönté őket, mondván: „Békeség nektek!”

Ez a mennyei király a ti házatokban is megjelenik.
Hozzátk is így köszönt be: „Békeség nektek!” Ve-
gyétek el azért szent kezéből a békeség poharát, me-
lyet a szeretet borával megtöltött, szenvedése érdemé-
vel megforralt, békétürése gyógyfüveivel megillatosított,
s melyet oldalsebe szent véreseppjeivel pirosra festett.
Vegyétek el tőle, és igyátok ki fenékgig a szeretet fon-
tartására, a békeség megőrzésére, egymásnak egész-
ségére és Krisztusnak dicsőítésére.

Jó király az Isten képe
S helytartója e földön;
Békét, áldást a föld népe
Jó királyok által von.
A csábitók gonosz czélja,
S véres ellenség aczélja
Összetörve küzd magán,
A királyi kösziklán.

Mert szive a fejedelemnek
Nines a király keblében,
Hanem, mint az irás mondja,
„Az Istennek kezében.”
Ki, mint tetszik, hajtogatja,
Hogy az égnek akarátja
Ez által is kitessék,
S törvény gyanánt vétessék.

Király vezérli a harezot,
Ó viszi a háborut,
S mikor győzött seregével,
Tárt előtte minden ut.
Meg nem áll a tengerekig,
Égig érő bérezhegyekig;
S kitől előbb méltán félt,
Dulja a vad ellenfélt.

Lelke néha, mint büszke sas,
Fölszáll az ég trónjára,
S az Istennek szivéből vesz
Igét kedves ajkára;
Kegygyé olvad, s vagy magános,
Vagy, ha tetszik, általános
Bocsánatot osztogat,
S bánatfátyolt fosztogat.

Megváltónk is megtisztelé
A királyi törzsöket,
Közölök vevén magának
Duserényü ősöket.
Angyal hozott hirt hozzája
S Dávid király szüz rózsája
Piros hajnal képében
Hordozta őt méhében.

Azért ha kell, leboruljunk
A királyi trón előtt,
S tiszta szivből meghódoljunk,
Mert a király nagyra nőtt,

Akkor mikor Isten képe,
S több millió bátor népe
Szívvel, szóval felkiált:
„Tartsd meg Isten a királyt!”

Tavaszi esték*).

IV.

Eddig kedves Palim az anyagi szenvedések- s örömekről
szóltam, melyeket állatok szintugy éreznek, mint mi. Szüksé-
ges volt ezeket is említeni, miután testünk is van. De a lélek-
nek szintén vannak fájdalmai ugy, mint örömei; fájdalmai
még égetőbbek, örömei pedig tisztábbak, fölségesebbek azoknál,
melyek érzékeinktől erednek.

Az érzelmek és vágyak az akarat emeltyüi. Isten azokat
azért oltotta lelkünkbe, hogy ezt nemes törekvéseiben segítsék;
saját hibánk által az érzelmek és vágyak gyakran kihivassá
válnak a rosszra. A boldogság forrása valának azok, mi azokat
a szenvedés forrásává tesszük; mert rendetlen indulatokká és
szenvedélyekké engedjük elfajulni, melyek a lelket lassankint
megölik.

Szintugy, mint a vágyak, az indulatok, a szenvedélyek is azon
mértékben növekednek, melyben azokat kielégítjük; csakhamar
a legparányibb ok kitöréseket idézi elő s oda jutunk, hogy ilyen-
né válik a lélek állandó állapota. S ez állapot folytonos láz, a
szünni nem akaró dühnek neve, mely az életet elviseihetlenné
teszi s bennünket a kétségbeesésig hajt.

A testi vágyak szenvedéssé lesznek, ha azokat kielégi-
teni nem vagyunk képesek. Vannak szenvedélyek, melyek már
magukban valódi kínok; de e kín még fokozódik, ha az általuk
keletkezett szükségeknek nem tehetünk eleget.

Boldogságunk érdeke kívánja, hogy vonjunk össze szüksé-
geinket. Még szükségesebb ennél, hogy uralkodjunk az érzel-
meken és vágyakon; azokat büles korlátok közt tartjuk s ve-
zessük.

A rendetlen érzelmek és vágyak, ha egykor szokássá vál-
tak, a lélek betegségeiül tekintendők. Ugy emészti ezek a lel-
ket, mint a fekély a testet.

A szenvedélyek nem egyedüli betegségek, melyekben a
lélek szenvedhet. A lélek még sok más bajnak van alávetve.
Csak háromt említek, melyeket a többi forrásul tekinthetünk;
ezek: a kétely, a félelem a gyöngeség.

A léleknek szüksége van arra, hogy bizonyos ismere-
tekre támaszkodjék. A kétely oly nyugtalanságot idéz benne
elő, mely előbb-utóbb az értelmet is megzavarja.

A kétely a félelmet eredményezi, nem azon félelmet, mely
a bizonyos veszély látására szokott támadni, s mely azon üd-
vös törekvére buzdít, hogy a veszélyt vagy legyőzzük, vagy ki-
kerüljük; hanem azon megmagyarázhatlan félelmet, melyet va-
lamely ismeretlen, gyakran csak képzelt, az éj sötétében fo-
gamzott veszély idéz elő. E kislelkü félelem szüli a gyávaságot,
levertséget, önmaga elhagyását; e félelem lassankint megfosztja
az embert minden erélyétől, melyet a természettől nyert, s a
legesékélyebb küzdelmekre, a legparányibb fardalmakra kép-
telené tesz bennünket. Ha egyszer a lélek ezen elernyedett, el-
gyengült állapotra jut, zsákmányul esik a szenvedélyeknek s
minden bűnnek; minden oldalról fájdalmak lepik meg, melyek
fölemészti épen ugy, mint a rothadásnak indult tetemet a
férgék szokták emészteni.

Hol találunk tehát orvosságot e bajok ellen? ki szabadít
meg bennünket kételyeinktől, a félelemtől s gyöngeségünktől?
Isten e tekintetben sem hagyott bennünket fegyver nélkül. A
kétely ellen hittel léphetünk föl, mely megerősíti az értelmet;
a félelem ellen reménnyel, mely élesíti a szívet; a gyöngeség
ellen szeretettel, mely „erős, mint a halál.”

Vannak azonban mind a lélek-, mind a testre nézve szen-
vedések, melyeket sem megelőzni, sem eltávolítani nem lehet;
számtalan nyomasztó körülmények támadják meg a lelket min-
den oldalról, melyektől nyugta ninesen.

*.) Folytatása a „Téli esték“-nek.

kincesektől, az emberektől hasztalan várunk enyhítést; csak egy enyhítés van, melyet csupán minmagunkban találunk föl, s ez a belenyugvás (resignatio). Ha valakire a szerencsétlenség nehezül, kettős kötelme van: erélyesen küzdeni s belenyugodni. A belenyugvás küzdelem nélkül rejtett szenvtelenség (apathia); a küzdelem belenyugvás nélkül a kétségbeeséshez vezető út.

Ezek, kedves Palim, azon források, melyeket Isten rendelkezésünkre adott azon nyugalom s derűtség elnyerésére, melyek segítségével a lélek szabad, s ahhoz az örömmel nyitott utat engednek.

De ha nemes küzdelem által ily békére szert tettünk: nincs semmi egyéb ohajtani valónk?

A lelki béke a boldogság elengedhetlen kelléke. A harc zajában nehéz figyelni a zene kedves öszhangzatára: hát a boldogság azon erkölcsi tétlenségben állna-e, melyet a szenvedélyek elesenedése s a szenvedések csillapulta eredményezhet? Epen nem. A léleknek, hogy igazán boldog legyen, éreznie kell, hogy él; pedig a esend és nyugalom nem az élet jelei.

Mi hiányzik tehát még, miután megzaboláztuk a szenvedélyeket s meggyógyítottuk lelkünk sebeit? Megmondtam már, midőn a testről szóltam: az öröm, az élvezet.

Vannak, kik csupán az anyagi örömekeket veszik tekintetbe, mert ezek érzék alá esnek; mindamellett a lélek örömei nem kevésbbé való örömek.

Vannak-e a világon igazabb, kedvesebb örömek, mint a melyeket nyújtanak a tanulás, a szépnek szemlélete által szerzett ismeretek, vagy mint a fenséges küzdelem, melyet az erényes ember a rossz ellen vív; vagy végre a természet s minmagunk fölötti hatalmunk érzeténél?

A lelki élvezetek forrása kiapadhatlan. Kévs érzélem van, melyek valódi élvezetet ne nyújtanának, ha azok nem a szív romlottságának gyümölcsei, ha illő korlátok közt tartanak s a Gondviselés útjain vezetettek.

Azonban az örömekeket nem szabad tulságosan keresni. Ezt mondtam már az anyagi örömeiről; még inkább kell azt a lelkiekről mondanom. A gyermek, ki először látja a szívárványt, ujjával akarja érinteni; gondolván, hogy csak néhány lépésnyire van tőle. Fut, röptül, túl van már a dombon, melyen a szívárvány nyugodni látszik, még folyton látja mindig ugyanazon távolságban: míg ragyogó színei össze nem mosódnak, s végre egészen elenyésznek. Szegény gyermek! Csupa izzadság; nagy fáradságába került a fényes felhőszalag látása. Miért nem maradt helyén? fáradság nélkül végig élvezhette volna. Ilyen az öröm képe: azon mértékben távozik, melyben utána futunk, s akkor sikamlík el előlünk, midőn épen elérhetni véljük.

A lelki örömekekre nézve is használjunk kellő óvatosságot; különösen legyünk óvakodók a szeretetben.

Hogy a szeretet — itt tiszta, önzetlen, érzéki vágy nélküli szeretetről szölok — veszély nélküli lehessen: öszhangzásban kell lennie a szeretett tárgy szépsége-, jósága-, hatalmával, szóval, annak érdemével. És miután minden ember gyarló, változékony, szükséges volna, hogy a szeretetet akaratunk szerint fokozhassuk vagy alábbszállithassuk.

Szerencsétlenségünkre ennél nehezebb nincsen. Van azonban lény, kit határtalanul szerethetünk, a nélkül, hogy esalódásoktól félünk kellene; miután annak szentsége, nagysága, jósága véghetetlen, s bennünket sokkal jobban szeret, mint mi viszont őt szeretni képesek vagyunk. E lény, alig kell mondanom, az Isten, ki boldogságra teremtett bennünket, s ki azt akarja, hogy e boldogságot csupán ő benne találjuk föl, mert szeretetünket ő maga is kívánja.

Az Isten szeretete nem zárja ki a léleknek mások iránti hajlandóságát; sőt ellenkezőleg, ezt fokozza, ugyanakkor szabályozza, minden szennytől megtisztítja s a veszélyek ellen oltalmazza. Az Istent szerető szívben mintegy rangfokozat képződik, hol mindenki jogai s érdemei szerint helyét foglalja el.

Ilyen szeretet szennyet nem tűr: nem fér meg sem a haraggal, sem a kevélység- vagy fősvénységgel, nem fér meg oly szívben, melyben bűn s baromi szenvedélyek uralkodnak; ellenben általa a lélek azon erélyt nyeri, mely által önmagán mindig tud uralkodni, féken tartja vágyait, szenvedélyeit.

Az Isten szeretete még azon sajátsággal is bír, hogy vigaszunkra jó a kívülről bennünket érő szenvedéseink- s bajainkban; hogy föntartja reményünket s a belenyugvást könnyűvé teszi, midőn szenvedéseinknek közepette édes örömmel tölti el szívünket; s a könyveknek, nem tudom, mi jó izt ad, mely azokat becsesekké teszi.

Láthatod édes Palim, hogy teljes, általános boldogság nincsen ugyan, de ki azt keresi, legyen szegény vagy gazdag, mégis boldoggá lehet. Gyermeked sem lesz a boldogságból kizárva. Csapán tőle fog függni, hogy az élet e forrásából igyék; de a te kötelességed fog lenni ezen utat neki megmutatni s őt oda vezetni.

Azt kérdeed talán, mit tégy tehát, hogy gyermeked boldog legyen? Mäskor erről többet; most csak annyit, iparkodjál magad is boldog lenni. A boldogság könnyen terjed, mint a bű; messze sugárzik a körül, kinek birtokában van. F ü s y.

Katholikus hírelet.

Esztergom, ápril 21-én 1861. Multkori tudósításomban ígértem, miszerint a husvétii szent áldozást végzők számára értesítendem a „Kath. Néplap“ olvasóit. Ezenmel beváltom ez ígéretemet. A megváltás nagy napjának nyolczada alatt (bezárólag) a vízi- és nagy városi plebánia-templomokban és a sz. ferencz-rendü t. atyák egyházában 6071-en vevék magukhoz az anyagi eledelt. Ezenkívül az elől nevezett helyeken f. h. 7-én számos kisedd végzé első szent áldozását. A székesegyházban sok, vidéki bucsujáró is végezvén a sz. áldozást, városunkra vonatkozólag határozott számot nem irhatunk. — F. hó 14-kén tilte székesegyházunk érseki megyénk védszentjének, sz. Adalbert püspök- s vértanúnak ünnepe, mely alkalomra ő eminentiája is feljöött az ország fővárosából. A szent beszédet nsgos és ft. S z u p p a n Zsigmond kanonok ur tartá a nagyszámmal egybesereglett híveinek.

A hon minden vidékéről megjelent tudósításokból örömmel értesülünk, hogy nemzetünk a „legnagyobb magyar“ iránti kegyeletének adóját valamint a mult, ugy a jelen év folytán sem mulasztá el leróni. Városunk lakossága szintén megemlékezett e kegyeleti kötelméről. Tanuskodik erről a dicsőült lelke nyugalmáért f. hó 8-án a helybeli szent-ferencz-rendü atyák templomában bemutatott engesztelő áldozaton megjelentek nagy száma. — Még el sem tűnt keblünköl a fájó érzet, melyet a gondolat, miszerint a dicsőültet épen a legválságosabb idők s körülmények közt vagyunk kénytelenek nélkülözni, újra egész nagyságban kelte föl: midőn ismét egyik jelesünk, székhelyi idősb M a j l á t h György, Magyarország egykori főbirája halálának hírére ébredünk. A hon érzi, mit vesztett benne. Ő mindazon tulajdonokkal jeleskedett, melyekkel az ország főbirájának tündökölni kell. Részhajlatlan igazságszeretete, törvényhozói bölcsesége- s lángoló hazaszeretete gondolván, Sámuel, a zsidó népnek birája jut eszünkbe, kiről az irás azt mondja, hogy „mielőtt befejezné mulandó életét, bizonyoságot tön Isten és a király előtt, hogy senkitől pénzt, csak egy sarura valót is el nem vett; de nem is vala senkinek ellene kifogása“ (Kir. I. k. 12, 1—5.). Lelkéért f. hó 20-án mutatott be székesegyházunkban az ünneplés engesztelő-áldozat. Egy rövid év alatt két nagy halottja volt a nemzetnek. „Legyen áldott emlékezetök, és csontjaik virágozzanak ki nyugvó-helyökön“ (Bölcs Sirák 46. 14.). —

A helybeli papnövelde növendékei, többi testvéreik szép példáját követendők, áprilhótól kezdve havonként bizonyos öszszeggel járulnak a „Péter-fillegnek“ növeléséke. Az áprilisi öszszegget, 7 a. ér. frt. azonnal ide mellékeljük. Isten velünk!

r. l.

Eger, áprilhó 17-én. Alig hogy ajkainkról az örömteljes Alleluja elzenge, ismét újabb lelki élvezetekben részesülünk, melyeket egyedül kegyelmes érsekatyánknak köszönhetünk, ki az egyház és haza iránti buzgóságának ismét újabb fényes jeleit adta. Ő kegyelmessége ugyanis f. hó 7-én az egész érseki megyében, minden templomban imákat rendelt hazánk jobb jövője- és boldogságaért. Lehet-e magasztosabb érzellemmel a szentegyházba lépni, mint ha kedves hazánk boldogságaért Istenhez fordulunk imáinkkal? E magasztos érzélem hatotta

át lelkiünket a szent mise alatt, melyet a székesegyházban ngos és ft. V e z e r l e Gáspár prépost s kanonok ur a Mindenhatónak bemutatott, és az imádság alatt, melyet a szent mise végeztével magyar nyelven mondott. Ez tünepélyen városunk minden rendű osztálya képviselve, a helybeli katonaság tisztí karával, az iparos társulatok, a földmivesek és a kath legényegylet zászlókkal. — E hó 10-én ismét örömteljes nap virradt föl az egri érsekmegyei hívőkre; mert a Mindenható ez évben ismét elérni engedé kegyelmes érsekatyánk születésnapját. Minden templomban jó atyánkért szent mise-áldozatok mutatattak be az ég és föld Urának. . . De örömnappaink mellett voltak gyásznapjaink is. Alig multak el a husvéti ünnepek, a halál kiragadta közölkünk a tisztelt Zsasskovszky család öreg anyját, Zsaszkovszky Karolinát, ki az egyháznak és kedves hazánkunk kitünő gyermekeket nevelt. Az Istenben boldogultat gyászba borult gyermekei, unokái, számos barátai és tisztelői kísérték az örök nyugalom helyére. Második felejthetetlen halottnak jó emléküti és buzgó tanítónk, J a b l o n i t z k y Ignác volt, ki iránt oly nagy részvét mutatkozott, milyenre Egerben kevesen emlékeznek. A temetési szertartást és beszterelést ngs s ft. K o v a l e s i k József kanonok ur végezte; a sirkert-kápolnában ugyanó s nt. I h á s z Gábor főveldei igazgató és nt. S t e f a n o v s z k y Sándor papnöveldei aligazgató gyászmiséket mutattak be a Mindenhatónak az elhunyt örök lelki nyugalmaért. A koporsót s fáklványakat volt honvédtársai vitték; jelen voltak temetésén a papság, polgárság, a földmivesek, testületileg a nőegylet, az iskolások, a kath. legényegylet. Az egyházi szertartás végeztével egyik honvédtársa, H e r i n g h József ur, lelkes beszédet mondott, melyben főlemlíté: mikép működött az elhunyt 1848 előtt az irodalmi s publicistai téren a halhatatlan emlékü gr. D e s s e w f f y Aurel oldala mellett a „Világ“ ezimü lap szerkesztésénél; később mint köztívész a honvédek sorában szolgált, hol századosi rangot nyert, s végre hogy az akkori kormánytól Konstantinápolyba küldetett a menekültek érdekében. Honnan visszatérte után fogságban szenvedett, melyből kiszabadulván, Egerben, szülővárosában nyert néptanítói állomást. Habár bö tudományossága és kitünő nyelvismerete következtében neki többiben jobb állás ajánlott: ő azt mindannyiszor visszautasította, megmaradni ohajtván szerény működése körében. Mindamellott, hogy szegény sorsban élt, 3 árvt nevelt, kiket, ugy szólván, az utról vett föl. Több egyházi irodalmi munkálatokat is hagyott hátra kéziratban, s a Mária-társulat egyik legbuzgóbb tagja volt. Áldás és béke poraira! — Harmadik elhunytunk helybeli buzgó polgártársunk, K ö v e r István neje volt, ki jámbor és keresztényi életet élt; miért is osztatlan volt a fájdalom, a részvét elhunytán. Jellemzik a boldogultat s annak férjét azon néhány szavak, melyeket ez egyik barátjához, ki legkisebb fiát vezette, a temetőbe menetkor a kápolna harangja megszólalásakor mondott: „Most esendül meg a boldogultnak harangja, melyet rövid idő előtt készítettet Isten dicsőségére és a megholtak tisztelétére. Az Ur adjon neki örök nyugalmat!“ — És mi rámondottuk: „És az örök világosság fényeskedjék neki!“

Végre azon kegyeletet kell főlemlítenem, melynél fogva kedves hazánk nagy halottjáiért, gróf S z é c h e n y i Istvánért nálunk is tartattak évfordulati gyászmisék és pedig előbb a székesegyházban, hol a városi közönség nagy számmal jelent meg, később a nőegylet részéről a szent-ferencz-rendű atyák templomában, s végre ugyanitt a katolikus legényegylet tagjai által fáradozatlan dékánjuk buzgólkodása következtében. — A tagok számosan jelentek meg, s égő gyertyákkal hosszú sorban állottak a ravatal mellett. — A szent mise végeztével a templomon kívül megköszönte a dékán a jelen voltaknak szives megjelenésüket, s a tagok a „Szózatot“ énekelték. Befejezésül azon elismerésünket kell nyilvánítanunk a kath. legényegylet buzgó tagjai iránt, hogy ők mindenben, mi körükhöz és hivatásukhoz tartozik, hiven és pontosan eljárnak; s hogy hálaérzelemmel viseltetnek azok iránt, kik érettök atyai- és barátilag fáradoznak s őket oktatják. Fényesen bebizonyíták ezt énektanárunk, t. D e r z s i b Rudolf ur név-

napján, melynek előestéjén szeretett tanárunk lakására mentek, hol a dékán lelkes szavakban tolmácsolá a tagok érzelmeit és egy arany körzetbe foglalt költeményt nyujta által a tagok részéről a hála- és szeretet jeléül. „Isten áldja a tisztos ipart!“

Toponár, april 10-én. Egymást érve, örömmel olvasunk e beces lapban hitéletünkről szivemelő közléseket. Csak is a különben boldog Somogy tünik föl meddőnek e tekintetben; habár itt is ég a hívő népben az Isten ügye iránti lángoló szeretet, s valódi nemes tettekben nyilvánul a keresztényi buzgóság. Alig tudom, hol kezdjem szeretett hibeimnek minden jóra és szent-re való törekvését ecsetelni: a multból-e, vagy jelenből? Elhallgatom, hogy egy negyed-századi pástorkodásom alatt a leégett Sz. Háromság-templomot, egy csinos paplakot minden hozzá tartozókkal, páratlan tanodát újból építettett; hogy költséges kökeresztekkel díszíté föl a két sirkeresztet, egy harmadik kitünőbbel pedig az országutat; és hogy a rézföldeli templomtoronyot egy csinos órával, 7 mázsás és 15 fontos haranggal látta el, mik 1640 p. forintba kerültek, s mely összeghez mélt. gr. F e s t e t i e s Dénes ur 200 frttal járult. Elhallgatom, hogy Mária-Gyüd-ből a szüzek az Isten anyja iránti kegyeletől áthatva, 22 pförinton egy csinos képpel, melyet két napi távolságról karjaikon hoztak, a jobboldali mellékoltárt földiszíték és előtte tisztelőket naponkint tanusítják. Csak a mult évi őszelőn a templom előtt föllállított nagy kökeresztet említem. Erre egy jámbor, világtalan polgár, K i s s Antal és buzgó neje T ó t Borbála 160 an. ér. frtot ajánlott; a vaskerítésre aláírás útján 150 a. ér. frt. gyűjtetett, és még az a körüli díszitményre 82 frt. stíkségeltetik. Az aláírók közt itt is első helyet foglal a föntisztelt gróf ur, ki 30 frtot, 7 ezer téglát és a stíkséges méaszt megajánlotta; a többi a szegény pásttor és buzgó nyája fillereiből kerül ki. Megemlítenő, hogy egy igen csinos lámpával K l o s s z e Eleonora kisasszony díszíté föl a kereszt alatt álló fájdalmas Mária-t; S p e r l Ferencz számtartó ur pedig e lámpát éven át olajjal látja el. Kitünő fáradságot és szép összeget fordított e szent célra K e l l a u r Sándor ispán fiatal syndikus ur is. Isten áldása legyen rajtok! A kereszt már általunk megszentelve díszlik az Ur háza előtt, a megváltás bevezett nagy munkáját hirdelve az átmenőknek. — Minthogy továbbá e beces lapoknak kedves tárgya a Krisztus igaz egyházába visszatérőknek közlése: én is örömmel jelentem, hogy e nép között majdnem évenként előfordul ez épületes eset. Mellözve, hogy pástorkodásom alatt 16 családfő tért meg, kik kedveseikkel együtt 55 lélekre szaporodtak, a mult évben szintén két helvét vallásu, F e j e s János 24, és G i l i e z e Antal 22 éves ifju ünnepe-lyesen tette le kezéimbe a romai katolika hitvallást; legközelebb pedig, husvét másod napján, H o r v á t Jui 19, és Katalin 17 éves, ugyanesak helvét vallásu hajadon testvérek, jelenlevő agg szülőiknek teljes beegyezésével mondtok le tévelyekről. Megható volt látni, mikép öltöztették fel őket mellettök állott tanuik az ártatlanság fehér köntösebe és fonták körül fejüket a szüzeség legdrágább jelvényével. Ezeket látván és a szent leczkét hallván, szüloik epedve sobajtottak fel: bár ők is, mielőtt elalszik égő gyertyájok, a felségesnek eme nagy kegyel-mébe részeltetnének, hogy valamint honn közös, ugy az Ur egy-házában is egy lenne asztaluk, egykor örök nyugalomuk! Nem hiányzott az őket ugy, mint a többieket is, kik még itt, számra 81-en a halál árnyékában tévelygnek, illető rész sem; bizzuk tehát őket az Ur Jézus Krisztusra, ki megvilágosit minden embert, ki hozzá közeledni ohajt. Ajánljuk őket imánkban az Ur Istennek és édes magyar hazánk nagy pártfogója esedezésébe!

C s i k á s z F e r e n c z, plebános.

Csongrád, aprilhó 9-én 1861. Ha az ugynevezett müvelt osztály dölyffel nem dicsékednék, miszerint neki nines szükség-e a szent szónoklat hallgatására; a predikációkat hallgatná az anyaszentegyház kívánalma s parancsa szerint: bizony, bizony nem bántalmazná papjainkat, s nem vádolná őket hazaszeretlenségéről. — Mi, kik életünkben szerencsénknek tartottuk, ha egyházi férfiakkal társaloghatánk, s azok nagy részének bizalmát bírtuk, kénytelenek vagyunk a szoros igazság-nak s lelkiismeretünknek hódolva, kimondani, hogy mi a közéletben sokkal több langyos hazafit tudnánk fölmutatni aránylag a világiak, mint kath. papjaink között; kik talán minthogy érett

megfontolással, higgadsággal szólnak a haza ügyében, a rohanva haladók azonnal készek a kárhoztatás pálcáját felettök eltörni!... Husvét első napján közkedvességű lelkészünk, nt. Viter Lajos ur remek szent beszédet tartott, melynek minden betűje az önzéstelen honszerelmet lehelte!... Gyönyörűen s találólag hasonlította össze az üdvünkért elvezett Megváltó föltámadását édes magyar nemzetünk föltámadásával, mint a mely a lefolyt szomorú évtized alatt életjel nélkül, úgy szólván, meghalva lenni látszott, de Isten segédelmével új életre kelt Megváltójával együtt. Husvét másodnapján segédlelkészünk egyházi szónoklatát szintén lángoló hazaszeretet lengte át. — Nem lehet itt érintetlenül hagynunk, miszerint Csongrád városának néhány lelkes híve az eddig is már több mint harmincz zászló s lobogó számát kettővel megszorította, s ezek megszentelése husvét első napján a szent kereszt dicsőítésére mondatott 8 órai sz. mise-áldozat után ünnepélyesen végrehajtott. Hasonlóul Ornyik Anna hajadon a sz. Anna oltárára veres bársony, s aranyrojtal szegélyezett két könyvtartó-párnát, egyiken a hit, remény, szeretet symbolumát ábrázoló képet, a másikon sz. kereszt-jelvényt hímezve, ajándékozott. Isten bő áldásával jutalmazza meg az ily buzgó hívek áldozatkészségét! — Kedves hatást gyakorolt népünkre folyó hó 7-én, azaz februárban, az első áldozók ünnepélye, melyet lelkipásztorunk jeles elős utó szent beszéddel nyitott s zárt be. Az áldozó tanoncok száma oly nagy vala, miszerint áldoztatásuk majd egy órányi időt vett igénybe. — Tegnap városunkban a lehető fényvel tartott meg a legnagyobb magyar, gr. Széchenyi István lelke nyugalmaért a gyászmise. A nyilvános helyeken kitzűzött nemzeti zászlókon gyászfátyolok lengedeztek; a boltok zárva voltak.

Sohlya Antal.

Csik-Somlyó, april 9. 1861. Régi vágyamat teljesítem, midőn bátorságot veszek magamnak a Kárpátok keleti végvonalá, az ő Hargita alól fölkeresni e becses lap hasábjait, mely a lázas politikai mozgalmakat elmellőzve, a kath. hitélet ébresztése- és megszilárdítására a hit és erkölcs fegyverével tör elő égi áldást gyümölcsöző pályáján. Midőn a politikai légkörünkben oly izgékonny hatást gyakorol a kedélyekre: talán valódi lelki örömet és vigaszt nyújtó hitéletéről nem is lehet írni. De hogy nem! Az egyházhoz rendületlenül ragaszkodó hitkeresztényt semmi vihar nem ingathatja meg, annál kevésbé sodorhatja el magával. Tapasztaltam ezt én a komoly nagyheti és örvendetes husvétünnep alatt a két Oláhfaluban. — A szószátyáros s agyafurt anekdotisták után indulva, e két falu népe minőségéről csak ferde fogalmakat nyertünk; azonban köztük időzve, köztük munkálkodva, önkénytelenül is azon ohajtásra gerjed föl szívünk: vajha sok ily nép volna! Mióta Kápolnás- és Szentegyház-Oláhfalu egyházi kormányzása a kápolnás-oláhfalvi igen buzgó és derék lelkész, Vargha Sándor urra bízott, több éven át szerenéses volt a nagyobb ünnepeken e néppel megismerkedni. E nép, ha nem is civilizált és ezifra, de eléggé eszes. A ezifraság alatt az erkölcsiség sokszor silány állapotban nyomorog: mig a szerény öltöny alatt az erkölcsiség, mint semmi kézzel nem érintett virág, tisztán, szeplőtlenül diszeleg. A mennyiben közöttök sokan tudnak írni és olvasni, hogy a falusi miveltségnek nem épen legalantibb fokán állanak, könnyen gondolható. Látni kell ezt a népet Isten házában. Oh! akkor méltán elmondhatjuk. „Ez a hely Isten háza és mennyország kapuja.“ E nép emelkedett buzgóságától a legjegesebb kebel is fölhevül. Imakönyv és olvasó nélkül több évi tapasztalás után egy korosabbat sem láttam átlépni az egyház küszöbét. Nagyon szép és megragadó látvány ez. Talán azért oly buzgó ez a nép, hogy helysége fekvésénél fogva is közelebb van az éghez, mint más székely faluk? vagy tán, hogy anyagi szegénységét lelki gazdagsággal üsse helyre? Mindenkép épületes, mindenkép kedves! A nagyheti és husvétünnepken munkálkodván az Ur szőlejében, arra meggyőződésre jutottam, hogy a betegek kivül, kiket a lelkész saját házuknál szokott megörvendeztetni az élet kenyerével, talán igen-igen keveset kivéve, mindenki sietett a vezeklés szentségéhez járulni és az élet kenyerében részesülni. Hol a lelkipásztor nem a maga hasznát, hanem a lelkek üdvét keresi: biz ott látható is fáradozásainak sikere. Szó és tett testvériesülve vezet és tartja meg a népet az üdvösség útján. — A föntisztelt lelki-

pásztor szerénysége tiltja jöteinek napfényre hozatalát. Mindazonáltal még sem hallgathatom el, hogy Kápolnás-Oláhfalunak átalakítása 24 éves lelkipásztorsága alatt az ő érdemgyöngyeinek legdrágábbika. Hogy Szentegyház-Oláhfalu lelki ügyeit vezeti, ott is nagyon észrevehető. Kápolnás-Oláhfaluban, csekély jövedelme daczára, hogy a népnevelés ne csak lendületet, de virágzást is nyerjen, saját költségén nagyszerű tanházat, a jó karba helyezett temetőben pedig egy kis kápolnát építtetett. A nép látva lelkipásztorának nem csak szóban, hanem tettekben is tündöklő példáját, annyira föllekesült buzgóságában, hogy a lelkipásztor egyszeri fölhívására a templom tornyát közös adakozás útján magasabbra emeltette és bádoggal befedette. Egyes adakozók jötekonysága folytán pluvialék, csulák, misekönyvek, keresztek és zászlók stb. szereztek meg. Az efféle áldozatok szintugy fölmerülnek Szentegyház-Oláhfaluban is, hol nemes buzgósággal vetélkednek a templomi öltönyök, keresztek és zászlók gazdag kiállításában. Bóth Károly egy zászlót 63 pfrton készíttetett; más buzgó keresztények más kellékekre áldoznak. Jelenleg a toronynak bádoggal befedése adakoznak. Itt örömmel jegyzem meg, hogy Mártonfy János, csik-kozmási, érdemekben megőszült lelkész szülőföldé iránti kegyeletből az érintett célhoz 200 pfrtal járulni ajánlkozott. Ezen tisztelt lelkész urnak bizonyos szent célokra fordított adományai Szentegyház-Oláhfaluban az ezer pengő-forintot is fölülmulják. Befejezésül abbéli ohajtásomat nyilvánítom, hogy adjon Isten minden népnek ily lelkipásztort s a lelkipásztornak ilyen népet!

Kozma Döme.

Különfelek.

— Nt. Ihász Gábor, egri megyei áldozár és érseki finveldei igazgató a Szent-István-Társulat által szerzendő házra 25 a. ér. forintot adományozott.

— Folyó hó 20-án tartott meg Pesten a belvárosi plebánia templomában idősb Majláth György volt országbíróért a gyász-istentisztelet. — A templom falai gyászszal voltak bevonva, melyen az elhunytnak családjezimeiri pompáztak, s a ravatal körül kardos ifjak tartották a fáklákat. Az engesztelő sz. mise-áldozatot az erdélyi és eszanádi püspökök segédlete mellett bibornok hg. primás ő eminentiája mutatá be az ég Urának; melyen a Pestre érkezett báró Vay kanczellár s gróf Apponyi országbíró ő excellenciák, a főpapak, magnások, a képviselők nagy része, a helybeli hatóságok s a magyar tud. Akademia küldöttei is jelen voltak.

Pest, april 23. Májusi ajtatosság. Ez idén is szokott módon tartatik a helybeli angol-kisasszonyok templomában a buda-pestiek előtt is oly igen kedvessé vált májusi ajtatosság. Ezen, a bold. szűz Mária, Magyarország Nagyasszonyának tisztetére tartatni szokott ajtatosság kezdetét jövő kedden, mint aprilhó utolsó napján, esti 6 órakor veszi, és májushó utolsó napján este fejeztetik be. Az egész hó lefolyta alatt hétköznap 10-12-ór, vasár- s ünneppapokon 10-12-ór sz. mise lesz kitett Oláh-társulással, esti 6 órakor pedig egyházi sz. beszéd, mire litánia következik.

— Roma. A „Journ. des Déb.“-nak f. hó 10-ről Romából írják, hogy pápa ő szentsége gyöngékedésének nem lett további következménye; már ujra megkezdé szokott tevékeny életmódját, s audientiákat osztogat. A „Giorn. di Roma“ pedig jelenti, hogy a szent atya gyöngékedéséből egészen fölildülve már ujra megkezdé szokott sétaát. Ugyancsak Romából f. hó 13-ről közölt tudósítás szerint pápa ő szentsége visszatértének évnapja megünnepeztetik, noha a szabadélvű párt ezen ünnepelet megátolni igyekezett.

Kegyes adományok.

Pápa ő szentsége számára: az esztergomi papú vendékek april hóban 7 frt, au. ér.; nt. Szkalika Kándi sz.-benedek rendű áldozár s győri-szentiváni plebános 5 frt, a. ér. Ugyancsak nt. Szkalika Kándi ur a pest-lipótvárosi templomra 2 frt, a deveseri tűzvész-károsultaknak 2 frt, a snyi keresztények számára 2 frt, au. ér.

A „Kath. Néplap“ szerkesztőségének lakása sz. György napjától kezdve a Zöldfa-utczába, 14-ik szám alatti ház emeletébe tétetett át.